

СЕКЦІЯ 4

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ У ПЕРІОД COVID-КАРАНТИНУ

*Бездрабко В. В., д-р іст. наук, професор
Київський університет культури і мистецтв, м. Київ*

«КОВІДНІ» ТРАНСФОРМАЦІЇ АРХІВНОЇ ГАЛУЗІ

2020 рік увійшов в історію новою сторінкою набутого досвіду людства виживання та існування за умов глобальної пандемії. Ми стикнулися з тим, що вимагає від нас ґрунтовного переосмислення і сучасних маркерів стратегічного управління, і швидкого реагування на поточну ситуацію, особливістю якої є руйнування традиційних офлайн-комунікацій і випробування новітніх мережевих можливостей функціонування установ, організацій, підприємств. Офіційне проголошення 11 березня 2020 р. Всесвітньою організацією охорони здоров'я коронавірусу COVID-19 пандемією загальносвітового масштабу актуалізувало потребу вишукування нових можливостей для реалізації установами своїх безпосередніх функцій, що за звичних умов давно унормовані і врегульовані правовим чином. Тож фактично коронавірусна пандемія детермінувала необхідність моделювання варіативної управлінської парадигми на випадок унеможливлення виконання організацією своїх функційних повноважень за таких умов, що виникли з об'єктивних причин.

Викликані пандемією обмеження діяльності установ різного масштабу (і транснаціональних також), корпорацій, їх працівників чітко продемонстрували шляхи виходу із функційної кризи. Йдеться про широке залучення можливостей е-комунікацій (управлінських, фінансових, маркетингових, освітніх, рекламних тощо) в умовах е-середовища буття інформації, новітніх цифрових технологій. Невизначеність майбутніх трансформацій базових, інфраструктурних чи галузевих сфер життя суспільства спонукає до пошуків оптимізації управління будь-якого рівня. Ми стали свідками широкого застосування антикризового менеджменту з метою забезпечення діяльності установ, організацій, підприємств в умовах масштабної системної кризи, з якою людство не стикалося практично з часів Другої світової війни.

Новітні умови існування усіх сфер життя суспільства вимагають не тільки відповідного реагування на виклики сьогодення, але й чіткого плану дій, насамперед управлінців. Передусім необхідно переглянути дорожню карту поступу, стратегічного планування розвитку закладу, базовими критеріями укладання якої є детальний план скоординованої взаємодії усіх ланок управлінського процесу на рівні установи та за її межами; експертне оцінювання доцільності збереження чинних планів роботи; особливості поведінки суб'єктів, клієнтів закладу за умов, що склалися.

Ефективною дією для підтримки діяльності організації стане перегляд її структури, а отже, і штатного розпису, що зумовлено необхідністю впровадження спеціальних відділів, введення посад, орієнтованих на забезпечення функціонування закладу в новій реальності. Зрештою можливі також мінімальні поточні кадрові зміни, які переслідували б мету зміцнити команду менеджерів в умовах глобальної кризи. Хрестоматійним прикладом з антикризового менеджменту є створення тимчасових компактних команд із метою реалізації конкретних завдань із підтримки відносної стабільності організації, швидкісного реагування й ухвалення миттєвих рішень за форс-мажорних обставин, «мозкового штурму» у процесі розв'язання нестандартних завдань.

Разом із тим важливим фактором успішності «виживання» установи є матеріальне заохочення керівником своїх підлеглих за особливі умови праці та оптимізацію діяльності. Доцільним є вжиття конкретних заходів на підтримку кадрів, як-то забезпечення медичним страхуванням, обслуговуванням, транспортними послугами тощо, що дасть змогу зберегти продуктивність колективу.

Нарешті абсолютно по-іншому сприймається вимога сьогодення «вмонтувати» в корпоративну культуру усвідомлене ставлення співробітників до важливості й необхідності підвищення кваліфікації, безперервного професійного навчання задля важливої компетентності – адаптування до змін умов праці і забезпечення життєздатності установи. Тож ми стали свідками масового захоплення колегами можливостями онлайн-тренінгів, стажування, підвищення кваліфікації, всебічної апробації результатів праці в умовах віртуального спілкування, що доводить значущість імплементації цієї вимоги за часів коронавірусної пандемії.

Стратегічну стійкість установи, як переконливо продемонстрував час, гарантують новітні інформаційні технології. Саме тому першочергово необхідно дбати про інвестиції у створення технологічного середовища функціонування організації, що є найважливішою запорукою її виживання у новітніх реаліях. Заощадження на технологічному розвитку фактично неминуче спричинить втрати гнучкості управлінської моделі та здатності її виживання в кризові часи. Розглядаючи розбудову технічної інфраструктури установи разом із урізноманітненням технологій, як рушій розвитку допоможе досягти найбільш результативної її діяльності, зокрема і створити конкурентні переваги і кращі шанси на мінімізацію болісних наслідків пандемії. Першочерговими діями організації має стати вишукування зовнішньої підтримки – успішного співробітництва, базованих на збалансованій підтримці корпоративних інтересів і певної операційної свободи партнерів. «Гнучкість» поведінки установи на рівні зовнішніх зв'язків є запорукою забезпечення колегіальною підтримкою, що не менш важливо для її стабільності під час кризи.

Наразі на прикладі діяльності архівних установ України спостерігаємо комплекс описаних вище заходів, спрямованих на стабілізацію галузі в умовах пандемії. Крім організаційних дій, орієнтованих на інституційні зміни та урізноманітнення форм роботи, Державна архівна служба України активно унормовує галузь, зважаючи на нові реалії. Це притаманно також і самим архівним установам. Задеклароване оцифрування архівних ресурсів як стратегічний напрям галузі – ще один із проявів технологізації галузі, що уможливить обмін даними, користування інформацією дистанційно. Однак через постійне недофінансування галузі багато необхідних, конче важливих заходів залишаються в реєстрі бажаних, але недоступних. Крім нормативно-правових, організаційних дій, архівна галузь має подбати про знезараження документів від коронавірусу та безпечне користування ними, що актуалізує фізичні та хіміко-біологічні дослідження архівістів і робить їх пріоритетними.

Важко спрогнозувати час завершення для людства коронавірусної пандемії. Та коли б це не сталося очевидним є те, що світ вже ніколи не буде таким, як до вірусної атаки. Тому необхідно подбати про довгострокові трансформації архівної галузі, що дасть змогу вільно «маневрувати» і виживати за будь-яких особливих обставин.

*Стіхі Людмила, д-р екон. наук, конференціар
Академія економічних досліджень Молдови, Кишинів, Республіка Молдова*

ДУАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ – ЭФФЕКТИВНАЯ ФОРМА ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В СООТВЕТСТВИИ С ПОТРЕБНОСТЯМИ РЫНКА ТРУДА. ОПЫТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Улучшение соответствия между навыками предложение и спрос на рабочую силу представляет собой одну из ключевых проблем для построения инклюзивных рынков труда. В рамках «триады» экономических, личных и социальных целей профессионально-техническое образование по определению находится в области между экономическим